

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN 2024-874

26.9.2024

**Storebrand Forsikring AS**

**Bygning - innbo (kombinert)**

Skade på bod – snøtyngde eller svak konstruksjon?

Sikredes bod kollapset. Foretaket sendte en takstmann til å undersøke skaden. Ifølge takstmannen oppstod skaden grunnet snøtyngde. Men takstmannen mente også at boden hadde en svak konstruksjon. Foretaket avslo derfor dekning under henvisning til unntaket for svak konstruksjon. Sikrede avviste at boden hadde en svak konstruksjon. Ifølge sikrede oppstod skaden grunnet et stort ras fra boligens hovedtak. Sikrede viste også til at et arkitektfirma og taktekkerfirma ikke hadde hatt innvendinger mot bodens konstruksjon. I tillegg hadde det vært en vanskelig vinter med mye snø. Nemnda kom til at boden hadde en svak konstruksjon og at unntaket derfor kom til anvendelse.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 300 000

---

### Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på bod.

Sikrede har tegnet en forsikring med følgende vilkår:

B.4.3

Forsikringen gjelder for skade som skyldes:

Ras på eller fra tak, snø- og istyngde og snøpress

Forsikringen dekker ikke

[...]

Skade hvor svak eller feilaktig konstruksjon, eller uriktig montasje er en samvirkende skadeårsak. Dersom bygningen på skadetidspunktet ikke tilfredsstiller de lastekrav som i henhold til bygningslovgivningen gjaldt på oppføringstidspunktet, anses dette som en svak/feilaktig konstruksjon

Sikredes bod kollapset. Foretaket sendte en takstmann til å undersøke skaden. Takstmannen skrev at boden kollapset grunnet snøtyngde. Videre skrev takstmannen følgende under "[å]rsak":

Det er åpenbart at konstruksjonen ikke har tålt den belastningen av snøtyngde den har vært utsatt for.

Bygget generelt ser ut å være bygget etter gjengs prinsipper med normalt solide materialer hva gjelde byggeår og som er relativt likt pr idag.

Bygget har stått siden 2008 og den største endring siden da er at alle takflater ble tekket om for ca 2 år siden.

Det er vurdert at spesielt forankring av bodens takkonstruksjonen i utgangspunktet var svak, i den forstand at den har vært mangelfull, og eller ikke kompensert med andre tiltak som sikring med snøfangere, og derav ikke tålt de krav til snølast som måtte beregnes være i dette området.

På bakgrunn av hvordan tilstand av hovedtak er i området taket på bod var bygget inn på, materialer og festemidler observert var benyttet, var det teknisk sett ett fåtall spiker i de innerste 2-3 av takbjelkene som forankret byggene sammen. Forankringen har videre vært ned i de relativt tynne taklektene på hovedtaket,

utover gradrennebeslag etc som har andre funksjoner

Dette har dog fungert så lenge snøen har blitt liggende på taket/takstein de tidligere år, men nå har flere risikofaktorer inntruffet samtidig og da har konstruksjon gitt etter Utløsende faktorer er at tekking er endret til glatte stålplater som medfører at snøen får økt vertikal bevegelse, det har i år vært relativt mye snø og værskifte og dertil tung snø og måking fra tak er utelatt. Mangel av snøfangere, spesielt over bodens takkonstruksjon.

Det mistenkes også at konstruksjonen rundt takinnfesting kan ha blitt enda svakere når tekking ble lagt om i 2022 på bakgrunn av måten hovedtak var lektet opp før kontra i dag. Det kan se ut som at de gamle langsgående lektene på hovedtak som bodtak var festet til, er blitt kappet rundt boktak og ved tekking bygget inntil. Det medfører enda færre forankringspunkt i de gamle lektene (som lå igjen under bodtak) som bodtaket var forankret i. [...]

Takstmannen viste også til følgende sitat fra Naturskadepoolen:

Plan- og bygningsloven fastslår at byggverk skal plasseres og konstrueres på en slik måte at det tilfredsstiller de krav som til en hver tid gjelder på det sted hvor byggverket settes opp. Dersom dette ikke gjøres, vil byggverket fremstå som en svak konstruksjon. Det kan være mangler/feil ved utførelse, svakheter i materialer eller ved bruk av uegnete materialer. Da er det sikker praksis for at dette er å anse som svak konstruksjon. Dette er uavhengig av hvem som opprinnelig satte opp byggverket.

Foretaket avsto sikredes krav under henvisning til unntaket for "svak eller feilaktig konstruksjon" i vilkårene pkt. B.4.3. Foretaket viste til takstrapporten, som fastslo at konstruksjonen var svak og mangelfull når det gjaldt innfesting, og at det ikke var montert snøfangere. Ifølge foretaket hadde ikke boden tålt de krav til snøkrav som gjaldt i området.

Sikrede klaget og bestred at unntaket for svak konstruksjon kom til anvendelse. Bygget var tegnet av et firma etter tegninger godkjent av kommunen, som også hadde gitt byggetillatelse. Verken byggefirmaet eller kommunen hadde kommentert på byggets plassering. Taket på hus, garasje og bod ble byttet for to år siden. Da hadde ikke taktekkingsfirmaet foreslått taksperre verken der taket hadde rast eller andre steder på huset. Årsaken var at snøen ville skli av jevnt. Sikrede viste også til at de hadde måket taket jevnlig. Frost og mildvær hadde imidlertid medført at taket var delvis dekket av is, og det var ikke mulig å bruke takskrapen. I tillegg skrev sikrede at det hadde vært en vanskelig vinter med mye snø og vann. Bygget hadde stått stødig i 15 år.

Foretaket fastholdt avslaget med samme begrunnelse.

Etter at saken ble brakt inn for Finansklagenemnda utarbeidet takstmannen en revidert befaringsrapport. I rapporten skrev takstmannen blant annet følgende:

Snølastkrav i området på oppføringstidspunktet vil iht Ns være 400 k/p m<sup>2</sup>. Bodens med den takkonstruksjonen og innfesting som var er å betegne som en lett konstruksjon som beregnes å tåle inntil 150 k/pr m<sup>2</sup>, men skulle tålt 400 k/pr m<sup>2</sup> gitt beliggenhet.

150 k/pr m<sup>2</sup> tilsvarer ca 40 cm med våt snø

400 k/pr m<sup>2</sup> tilsvarer ca 100 cm med våt snø

Snømengde som lå på øvrig deler av hovedtak ved befaring synes være ca 50-80 cm og det fokker seg normalt mer snø i takets renner og overganger

**Sikrede** krever dekning for skaden på boden og anfører at den ikke oppsto pga. snøtyngde, men pga. et stort sammenhengende ras fra hovedtaket til bodens tak. Det var altså et lite uthustak som ga etter for et meget stort og tungt takras.

Sikrede bestrider at unntaket for "svak konstruksjon" kommer til anvendelse. Verken byggetegnerfirmaet eller taktekkerfirmaet hadde innvendinger mot bodens konstruksjon. Byggetegnerfirmaet og taktekkerfirmaet foreslo heller ikke snøfangere. Takstmannen påpekte også at boden var bygget etter vanlige prinsipper. Sikrede har erfart bygget som stabilt siden det

ble oppført i 2008.

Sikrede anfører videre at skaden ville ha oppstått uavhengig av festestyrken på takbroen. Bygget har stått stødig i 15 år. Sikrede viser også til at det har vært et ekstremår med tanke på vær. Ifølge statistikk fra Yr har det vært dobbelt så mye snø de siste tre årene sammenlignet med de to forutgående årene. Værdata i forkant av skaden viser at det var temperatursvingning fra minus fem grader til fem plussgrader i løpet av samme dag. Dagen da snøen raste, gikk det også fra minus til flere plussgrader.

**Forsikringsforetaket** avviser ansvar og anfører at vilkårene pkt. B.4.3 har unntak for skader hvor "svak eller feilaktig konstruksjon [...] er en samvirkende skadeårsak". Ifølge takstmannen hadde bygningen svak konstruksjon i form av mangelfull innfestning til boligen. Takstmannen viste til at det var benyttet et fåtall antall spiker i de innerste to–tre takbjelkene som forankret byggene sammen. Disse bjelkene var igjen forankret med relativt tynne taklekker på hovedtaket. Videre påpekte takstmannen at det var mangel på andre tiltak som kunne ha gjort belastningen mindre, for eksempel montering av snøfangere. Takstmannen viste også til at taket ble tekket om fra takstein til Decra takplater i 2022, og dette kunne ha bidratt til enda færre forankringspunkter for boden. I den reviderte takstrappen fremkommer det også at boden ikke tålte lastekravene som gjaldt på oppføringstidspunktet.

Foretaket bestrider at det har betydning at arkitekt og taktekker ikke har sagt noe om bodens konstruksjon. Det er vanligvis ansvarlig utførende håndverker som må påse at bygget faktisk bygges slik at det tåler de påkjenninger som det er bygget for. Sikrede har bygget boden selv sammen med sine sønner. Arkitekt og taktekker har vanligvis ikke kunnskap om eller ansvar for den underliggende konstruksjonen. Eventuelle feil begått av taktekker/arkitekt er uansett ikke avgjørende, da konstruksjonen er vurdert som svak/mangelfull.

### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade på bod.

Sikredes forsikring gjelder for skade som skyldes:

Ras på eller fra tak, snø- og istyngde og snøpress

Forsikringen har unntak for:

Skade hvor svak eller feilaktig konstruksjon, eller uriktig montasje er en samvirkende skadeårsak. Dersom bygningen på skadetidspunktet ikke tilfredsstiller de lastekrav som i henhold til bygningslovgivningen gjaldt på oppføringstidspunktet, anses dette som en svak/feilaktig konstruksjon

Skaden på boden oppstod pga. snøtyngde. Utgangspunktet er derfor at skaden er dekket.

Forsikringen unntar imidlertid skade hvor "svak [...] konstruksjon" var en "samvirkende skadeårsak". Med "svak konstruksjon" menes ifølge vilkåret at "bygningen på skadetidspunktet ikke tilfredsstiller de lastekrav som i henhold til bygningslovgivningen gjaldt på oppføringstidspunktet".

Det er videre tilstrekkelig at svak konstruksjon er en "samvirkende skadeårsak". Ordlyden tilsier at unntaket slår inn såfremt svak konstruksjon er en nødvendig betingelse for skaden, selv om også andre årsaker – f.eks. snøtyngde – er en nødvendig betingelse, jf. FinKN 2019-104.

Det er fremlagt én takstrapp i saken med følgende beskrivelse av skadeårsaken:

Det er åpenbart at konstruksjonen ikke har tålt den belastningen av snøtyngde den har vært utsatt for.

[...]

Det er vurdert at spesielt forankring av bodens takkonstruksjonen i utgangspunktet var svak, i den forstand at den har vært mangelfull, og eller ikke kompensert med andre tiltak som sikring med snøfangere, og derav ikke tålt de krav til snølast som måtte beregnes være i dette området.

Takstmannen har videre fremlagt en tilleggsrapport som angir at snølastkravet i område på oppføringstidspunktet var 400 k/pr m<sup>2</sup> og følgende om bodens konstruksjon:

Boden med den takkonstruksjon og innfesting som var er å betegne som en lett konstruksjon som beregnes å tåle inntil 150 k/pr m<sup>2</sup>, men skulle tålt 400 k/pr m<sup>2</sup> gitt beliggenhet.

150 k/pr m<sup>2</sup> tilsvarer ca 40 cm med våt snø

400 k/pr m<sup>2</sup> tilsvarer ca 100 cm våt snø

Snømengde som lå på øvrig deler av hovedtak ved befaring synes være ca 50-80cm og det fokker seg normalt mer snø i takets renner og overganger.

Nemnda forstår takstrapporten slik at boden tålte inntil 150 k/per m<sup>2</sup> på skadetidspunktet.

Ettersom boden skulle ha tålt 400 k/pr m<sup>2</sup>, hadde boden en "svak konstruksjon". Følgelig kommer unntaket til anvendelse.

Sikrede bestrider at unntaket for svak konstruksjon kommer til anvendelse og anfører at skaden er forårsaket av et stort ras fra det store taket. Sikrede viser også til at taktekkerfirmaet ikke så noen svakheter ved boden da sikrede skulle legge nytt tak i 2022. Dette er ikke ytterligere dokumentert og sannsynliggjør heller ikke at den svake konstruksjonen ikke var en nødvendig betingelse for skaden.

Avgjørelsen er enstemmig.

#### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Foretaket gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).*